

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Випуск 13

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
“Управління бізнесом в умовах глобальної нестабільності”
м. Київ, МАУП, 26 березня 2015 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2015

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 2 від 25.02.15)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук., проф.;
А. А. Ігнатченко (заступник голови), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук., проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук., проф.;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
А. С. Лисецький, д-р екон. наук., проф.;
К. В. Муравйов, канд. юрид. наук., доц.;
І. П. Розпутенко, д-р наук держ. упр., проф.;
Л. В. Романова, д-р екон. наук, проф.;
В. Є. Сафонова, д-р екон. наук;
Г. П. Ситник, д-р наук держ. упр., проф.;
Ю. П. Сурмін, д-р соц. наук, проф.;
Н. М. Чернуха, д-р пед. наук., проф.

Матеріали подано в авторській редакції.

Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Становлення і розвиток української державності : [зб. наук. пр.] /
МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 13: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. “Управління бізнесом в умовах глобальної нестабільності”, 26 березня 2015 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голова) [та ін.]. — 2015. — 300 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичної конференції, присвяченої проблемам реформування системи управління бізнесом в умовах розгортання кризових ситуацій та глобальної нестабільності.

Для науковців і громадсько-політичних діячів, керівників та власників бізнесу, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і бізнесу.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Корецька О. В.	
Оцінка конкурентоспроможності підприємств в умовах нестабільності	64
Берестецька Л. М., Берестецька К. О.	
Використання інформаційних технологій в туристичному бізнесі.....	68
Бурсов Р. В.	
Застосування економічного стимулювання технологічного оновлення промислового підприємства в умовах глобальної нестабільності.....	72
Казак О. О.	
Деякі аспекти дослідження структурної трансформації машинобудівних підприємств	75
Железняк К. Л.	
Оцінка факторів загроз автотранспортного підприємства в умовах кризового стану економіки	78
Левченко Ю. М.	
Основні напрямки удосконалення управління персоналом туристичного підприємства.....	81
Рассадин В. С.	
Управління компанією зі страхування зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання України за умов нестабільності національної економіки	88

СОЦІАЛЬНІ, ГУМАНІТАРНІ ТА ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Ельбрехт О. М.	
Актуальні проблеми глобалізації	92
Головатий Н. Ф.	
Новая парадигма развития образования в современном трансформирующемся мире	95
Сафонова В. Є.	
Управління підприємницькою діяльністю державних вищих навчальних закладів	101
Сурмін Ю. П.	
Теоретико-методологічні аспекти застосування кейс-методу в бізнес-освіті України	109
Лісовський П. М.	
Духовний вимір розвитку бізнесу в умовах глобалізаційних змін	113
Костюк Т. О.	
Перспективи розвитку малого і середнього бізнесу в Україні за умов політичної нестабільності	116
Пугач В. Г.	
До питання про економічну безпеку України: аспект ідеології.....	119
Новальська Н. І.	
Необхідність та специфіка підготовки управлінських кадрів вищої ланки нової генерації — фахівців з бізнес-адміністрування	122

ДУХОВНИЙ ВИМІР РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ЗМІН

Становлення і розвиток української державності, вип. 13, с. 113–115

Сучасний період духовного розвитку людства містить в собі динамічний характер, оскільки є планетарним з огляду детермінації цих процесів. При цьому особливої уваги набуває усвідомлення глобалізаційних змін як інтегрально-цілісної перспективи планетарного масштабу. Саме інноваційний характер глобалізаційної нелінійності цілеспрямовує питання структурного змісту розвитку бізнесу. Адже методологічно доцільним у системі глобалізаційної природи соціокультурних процесів є аксіологічний підхід щодо загальнолюдського змісту в її духовному ресурсі мудрості.

Магістральні напрями означеної проблеми різною мірою представлені у зарубіжних вчених У. Бека, М. Кастельса, Н. Лумана. Р. Рорті, Є. Тоффлера, А. Турена. Актуальна тематика широко вивчається такими українськими авторами як: С. Кримським, В. Ляхом, М. Поповичем, В. Андрущенко, І. Надольним, В. Баранівським, А. Толстоуховим тощо.

Стрімкі і непередбачувані світові зміни в третьому тисячолітті викликають дискусійні судження дослідників, що мають суперечливий характер. Поруч із негативними тенденціями глобального світового порядку варто зазначити і позитивні виклики.

Це, насамперед, втілення в духовних практиках формату бізнесової етики як втілення інформаційної культури. В її базовій основі підкреслюються комунікаційні дії крос-культури, що є єдиним органічним цілим в духовному вимірі людського.

На противагу існує думка стосовно потенційної планетарної загрози в силу сучасної глобалізації, оскільки “соціальний світ на початку ХХІ століття дедалі більше стає єдиним, лишаючись розколотим, конфліктним, ієрархічним і нерівним” [1, 58].

Адже сучасний процес глобалізації розгортається в умовах стрімкої динаміки бізнесових відносин. Сам термін “глобалізація” походить від таких слів як *globus* (лат.) – “куля” та *global* (фр.) – загальний. Іншими словами, глобалізація – це сукупність світових процесів в їх діалектичній суперечності: стихійність і водночас свідомий рух різних країн, людських спільнот до загальнопланетарної взаємодії у різних суспільних сферах (правовій, екологічній, науковій, освітній, інформаційній тощо). Кожна з цих сфер існує не ізольовано, а “як відкрита локальним і глобальним впливам нерівноважна

динамічна система, пов'язана складною “тканиною” соціальних інтеракцій, численними обмінними потоками речовини, енергії, інформації” [2, 260].

У цьому сенсі роль філософської думки щодо глобалізаційних змін сучасності визначає Р. Рорті: “Ми, філософи, стаємо у нагоді для наведення мостів між народами, для космополітичних ініціатив...” [3, 123]. На наш погляд, автор не поєднує можливість особистого і суспільного, оскільки вчений ініціює рівнозначність солідарності і творчої реалізації.

Як вважає з цього приводу У. Бек: “Коли ми говоримо про ризики, ми сперечаємось про те, чого немає, але може трапитись, якщо негайно не перекласти руля в протилежному напрямі” [4, 35]. При цьому дослідник акцентує увагу на моральний зміст системи безпеки: “Вчені наполягають на досконалості своєї роботи, тримають на високому рівні теоретико-методологічні стандарти, щоб забезпечити собі кар’єру і матеріальне існування. Вміння наполягати на недоведеності причинних взаємозв’язків цілком відповідає науковості і навіть гідне схвальної оцінки. Проте для тих, хто підлягає ризику, такий підхід обертається своєю протилежністю: він призводить до накопичення ризиків” [4, 36]. Тому необхідно творчо вчитись навчатись превентивним заходам безпеки в системі розвитку бізнесу.

В умовах глобалізаційних змін актуальним є бачення Н. Лумана, в якому висловлюється питання плюралізації “смыслів у процесі сучасної комунікації та інваріантних принципів розвитку соціальної реальності. При цьому акцентується увага на рефлексивних структурах соціального простору, які функціонують за різними “правилами гри” [5, 41].

Отже, формується аксіом-вимір сучасного етапу глобалізації, в якому духовного значення набувають її особливі ознаки інформаційного суспільства. Адже інформаційне суспільство належить до атрибуту “специфічної форми соціальної організації, в якій завдяки новим технологічним умовам, що виникають у певний історичний період, генерування, обробка і передача інформації стають фундаментальними джерелами виробництва і влади” [6, 109].

У цьому сенсі головним джерелом бізнесового виробництва слугує саме знання як аксіосфера сучасного духовного капіталу, в якому одним з концептів культуротворчості є “інформаційна культура”. За словами дослідника Ю. Ірхіна, зміст поняття “інформаційна культура” означає цілеспрямовано працювати “з усіма джерелами інформації... та вміння дотримуватись моральних норм, гуманістичних орієнтирів, також враховувати ціннісні фактори інформації” [7, 323].

Крім того, структурним змістом розвитку бізнесу в умовах глобалізаційних змін є інституційна матриця з огляду поліментальності. Як вважає С. Г. Кердін, ця “ідеальна” конструкція базується на аналізі генезису різних суспільств, насамперед Сходу і Заходу. У результаті сформульована гіпотеза про те, що різноманітні інституційні комплекси, які регулювали життя стародавніх цивілізацій і регулюють життя сучасних держав, мають у своїй основі одну з двох інституційних матриць... Домінуючою може бути або

Х-матриця, яку називають східною..., або Y-матриця. Яку часто називають західною” [8, 12].

Таким чином, сучасні глобалізаційні зміни в системі розвитку бізнесу потребують духовних пріоритетів ціннісно-смыслового мудрості. При цьому необхідно використовувати специфіку полікультурної взаємодії сучасного світу, оскільки сучасна цивілізація переходить на нову фазу розвитку етики бізнесу. Ці гуманотворчі тенденції мудрості є змістоформуючими в духовному вимірі глобалізаційних змін.

Література

1. *Ріденс Е.* Нестримний світ: як глобалізація перетворює наше життя [Текст] // *Е. Ріденс.* — К., 2004. — С. 56–60.
2. *Толстоухов А. В.* Глобалізація. Влада. Еко-майбутнє [Текст] // *А. В. Толстоухов.* — ПАРАПАН, 2003 — 308 с.
3. *Рорті Р.* Філософія и будуще [Текст] // *Вопросы философии.* — 1994. — № 6. — С. 120–124.
4. *Бек У.* Что такое глобализация? Ошибка глобализма — ответы на глобализацию [Текст] // *У. Бек.* — М.: Прогресс-традиция, 2001.
5. *Луман Н.* Общество как социальная система [Текст] // *Н. Луман.* — М.: Логос, 2004. — С. 37–136.
6. *Кастелье М.* Информационная эпоха: экономика. Общество и культура [Текст] // *М. Кастелье.* — М., 2000.
7. *Ирхин Ю. В.* Социология культуры [Текст] // *Ю. В. Ирхин.* — М.: Экзамен, 2006. — 525 с.
8. *Кирдина С. Г.* Институциональные матрицы в развитии культуры [Текст] // *С. Г. Кирдина.* — М., 2000. — С. 10–14.